

Rymättylän Maisaaren Arasolan luontoselvitys

1. Johdanto

Selvityksen tarkastellaan Rymättylän Maisaaren länsiosassa sijaitsevan kiinteistön 529–520–1–116 ranta-alueen kasvillisuutta ja luontotyypejä. Selvitys liittyy kiinteistön korkealla kallioalueella sijaitsevan, rakennusluvan omaavan rakennuspaikan vaihtamiseen alemmas tasaisemmalle ranta-alueelle. Selvitysalueelta ei ole tiedossa aiempaa vastaavaa selvitystä. Selvityksen maastotyöt tehtiin 2.6.2024.

2. Menetelmät

Kohdealueelta selvitettiin ensisijaisesti:

- Luonnonsuojelulain suojellut luontotyypit (LSL 64 § ja 65 § / LSA 10 §)
- Vesilain suojaamat luonnontilaisina säilytettävät vesiluontotyypit ja purot (VesiL 2 luku 11 § ja 3 luku 2 §)
- Metsälain erityisen tärkeät elinympäristöt (Metsäl 10 §)
- Erityisesti suojeltavien lajien esiintymät (LSL 76 § / LSA 22 §)
- Muut arvokkaan lajiston esiintymät: luontodirektiivin liitteen IV(b) lajit (LSA liite 5, Sierla ym. 2004, Nieminen & Ahola 2017), uhanalaiset lajit (LSA liite 4, Hyvärinen ym. 2019) ja alueellisesti uhanalaiset ja muutoin merkittävät lajit (Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus 2021b)
- Pesimälinnusto, ml. uhanalaiset ja lintudirektiivin liitteen I-lajit
- Alueellisesti ja paikallisesti edustavat luontokohteet (esimerkiksi iäkkäämpää lahopuustoa sisältävät kohteet, geologisesti arvokkaat muodostumat)
- Luontotyyppien uhanalaisuusluokituksen (Kontula & Raunio 2018) mukaisesti arvokkaimmat luontokohteet. Selvitysalue sijoittuu luontotyyppitarkastelussa Etelä-Suomen alueelle.

Selvityksen maastotyöt ja raportin tekivät Hannu Klemola ja Arto Kalpa. Kohteella käytiin 2.6.2024. Avoimista tietokannoista ei löytynyt mitään lajihavaintoja paikalta.

Kuva 1. Selvitetty alue (vihreä pystyviivoitus) ja suunniteltu uusi rakennuspaikka (punainen piste), joka sijaitsee 40 m rantaviivasta.

3.1 Kohteen yleiskuvaus

Tarkasteltava alue on suurelta osalta mäntyvaltaista, hieman harvennettua tai muuten jossain määrin aukkoista kangasmetsää. Männyn lisäksi puustoon kuuluu rauduskoivu, tervaleppä, kaksi nuorta haapaa ja pihlaja. Pensaista tavataan katajaa ja virpapajua. Aluskasvillisuuden valtalaji on mustikka, jonka lisäksi kohteella kasvaa puolukkaa, sananjalkaa, metsäkortetta, metsäkastikkaa, metsälvejuurta, metsätähteä, kevätpiippoa ja lillukkaa sekä niukasti valkovuokkoa. Lehtomaisuutta ilmentävät lajit ovat muutenkin harvassa, joten mustikkatyyppin kangasmetsäkasvillisuus vallitsee. Lahopuustoa kohteella edustavat kaksi mäntykeloa.

Vesirajasta noin kahdenkymmenen metrin päähän alue on enimmäkseen puutonta, niittymäistä, ilmeisen matalana pidettyä ruohomaata. Kasvilajeja tällä alueella ovat mm. niittynurmikka, niittysuolaheinä ja huopakeltano. Niittymäisen rannan ja mustikkakankaan rajalla kasvavassa koivussa on kookas pahkamuodostuma (kuva 2). Vesirajassa ja rantavedessä kasvaa järviruokoa tiheänä kasvustona muualla paitsi venevajan ja laitureiden kohdalla.

Kuva 2. Selvitysalueen niittymäistä ranta-aluetta. Etualan koivussa on kookas pakkamuodostuma. Taustalla venevaja ja rannan järviruokokasvusto.

Kuva 3. Selvitysalueen laajempi yläosa on mäntyvaltaista mustikkatyyppin kangasmetsää.

3.2 Lakikohteet ja muut arvokkaat luontokohteet

3.2.1 Luonnonsuojelulain suojellut luontotyypit

Kohteella ei tavattu luonnonsuojelulain suojeltuja kohteita.

3.2.2. Metsälain kohteet

Kohteella ei tavattu metsälain 10§ mukaisia kohteita.

3.2.3. Vesilain kohteet

Kohteella ei tavattu vesilain luontotyypppejä.

3.2.4. Muut arvokkaat luontokohteet

Kohteelta ei voinut osoittaa muitakaan huomionarvoisia kohteita.

3.3. Uhanalaiset ja erityisesti suojeltavat kasvilajit sekä huomiolajit

Kohteella ei havaittu uhanalaisia eikä huomionarvoisiakaan kasvilajeja. Myöskään Lajitietokeskuksen rekisterihavaintojen mukaan alueelta ei ole havaintoja uhanalaisesta lajistosta.

3.4. Uhanalaiset luontotyypit

Uhanalaisista luontotyypeistä kohteella esiintyy *Varttuneita havupuuvaltaisia tuoreita kankaita*, jotka Etelä-Suomessa ovat vaarantuneita (VU) ja koko maan osalta silmälläpidettäviä (NT). Kohteella nämä eivät ole kuitenkaan kovinkaan edustavia, eikä näistä esitetä maankäytön suhteen mitään rajoituksia. Kohteella esiintyy myös mm. Itämeren rannikon luontotyypeistä *Merenrantaruovikoita*, jotka ovat säilyviä (LC). Rannan niittymäinen alue jätetään epätyypillisenä luokittelematta.

4. Pesimälinnusto

Pienialaisen kohteen ja sitä reunustavine metsien pesimälinnustoon kuuluvat sepelkyyhky (*Columba palumbus*), kirjosisieppo (*Ficedula hypoleuca*), pajulintu (*Phylloscopus trochilus*), metsäkirvinen (*Anthus trivialis*), joita lauloi kauempana mäellä vielä toinen lintu sekä vihervarpunen (*Carduelis spinus*), josta viime mainitusta nähtiin lentopoikue. Rannalla partioi haarapääskyjä (*Hirundo rustica*), jotka pesinevät rannoilla olevissa venevajoissa tai vastaavissa rakennelmissa.

Rannan edustan lahdella saalisti lapintiira (*Sterna paradisea*) ja venematalla saareen lähiseudun luodoilla tavattiin pesivinä kanadanhanhi (*Branta canadensis*), valkoposkihanhi (*Branta leucopsis*), merihanhia (*Anse anser*) poikue, kyhmyjoutsen (*Cygnus olor*) pesä, haahkoja (*Somateria mollissima*), silkkuikkuja (*Podiceps cristatus*), sinisorsia (*Anas platyrhynchos*), kalalokkeja (*Larus*

canus) ja kalatiiroja (*Sterna hirundo*). Merimetso (*Phalacrocorax carbo*) oli myös tavallinen näky, linnut voivat liikkua alueella kauempanakin olevilta pesimäyhdyskunnista.

Kuva 4. Metsäkivinen kuuluu pesimälinnustoon.

4.1. Uhanalaiset lintulajit ja lintudirektiivin liitteen I-lajit

Pesimälinnuista haarapääsky on vaarantunut (VU), johtuen lajin kannan taantumisesta, mutta itse laji on vielä seudulla yleinen pesimälaji, joka pesii rakennuksissa ja rakennelmissa ihmisten läheisyydessäkin.

Matkalla kohteeseen (merialue) uhanalaisia lajeja olivat haahka (EN), silkkiuikku (NT) ja lintudirektiivin liitteen I lajeja kalatiira, lapintiira sekä valkoposkihanhi.

5. Epävarmuustekijät

Mitään erityisiä epävarmuustekijöitä ei todettu. Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitykset tehtiin, kun kasvukausi oli jo alkanut ja selvityksistä vastaavilla henkilöillä on runsaasti kokemusta vastaavista selvityksistä. Täten selvityksiin ei katsota sisältyvän merkittäviä epävarmuustekijöitä ja selvitykset arvioidaan alueen maankäytön suunnittelun kannalta riittäväksi.

6. Suositukset ja loppupäätelmät

Selvitysalueella ei ole kasvillisuuden tai luontotyyppien perusteella rajattuja arvokohteita, jotka tulisi ottaa suunnittelussa huomioon. Lintulajisto oli tavanomaista. Rakennuspaikka on tavanomaista puoliavointa kangasmetsää, joka on ihmistoiminnan vaikutuksessa, ml. puutarhakasveja ja liikkumista rannan ja sisäosien välillä. Saarella on myös runsas

valkohäntäpeurakanta sekä metsäkauriita, jotka vaikuttavat saaren kasvillisuuteen. Sitä vastoin viereinen jyrkkä kallioalue on maisemallisesti kaunis ja rauhallinen rakentamaton rantakallio, joten rakennuspaikka soveltuisi paremmin lähemmäs matalaa rantaa.

Kuva 5. Selvityskohteen viereinen jyrkkä ja maisemallisesti kaunis mäntyjä kasvava rantakallioalue.

Lähteet

Hämet-Ahti, L., Suominen, J., Ulvinen, T. ja Uotila, P. (toim.) 1998: Retkeilykasvio. Luonnontieteellinen keskusmuseo, Kasvimuseo. Helsinki.

Meriluoto, M. ja Soininen, T. 1998: Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. Tapio.

Mäkelä, K. ja Palo, P. 2023: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 47/2023. Suomen ympäristökeskus ja Ympäristöministeriö. Helsinki.

Pääkkönen, P. ja Alanen, A. 2000: Luonnonsuojelulain luontotyyppien inventointiohje. – Suomen ympäristökeskus, Helsinki.

Hyvärinen, Esko; Juslén, Aino; Kemppainen, Eija; Uddström, Annika; Liukko, Ulla-Maija (toim.) 2019: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus, Helsinki

Kontula, T. ja Raunio, A. (toim.). 2018: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja. Osa 1 - tulokset ja arvioinnin perusteet. Osa 2 - luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristö 5/2018. Suomen ympäristökeskus ja Ympäristöministeriö, Helsinki.

Ryttäri, T., Kalliovirta, M. ja Lampinen, R. (toim.) 2012: Suomen uhanalaiset kasvit. 384 s. Helsinki, Tammi.

Syrjänen, K. ym. 2016: Monimuotoisuudelle arvokkaiden metsäympäristöjen tunnistaminen. METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet 2016–2025. Ympäristöministeriön raportteja 17/2016